

64.58.7/903

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü



Sayı : B100TSH0160006
Konu: Yazılı Soru Önergesi Cevabı

01820 16.01.08

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 27.12.2007 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-1684 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili N.Gaye ERBATUR tarafından verilen “Diyabet Hastası çocukların sorunlarına ilişkin” konulu 7/903 Esas sayılı yazılı Soru Önergesi’nin cevabı ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Bakan

EKLER:

EK-1 Önerge Cevabı (2 sahife)

Adana Milletvekili N.Gaye ERBATOR tarafından verilen "Diyabet Hastası çocukların sorunlarına ilişkin" olarak verilen yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORULAR

"1991 yılından beri 14 Kasım'da Dünya Sağlık Örgütü ve Uluslararası Diyabet Federasyonu'nun işbirliğiyle düzenlenen "Dünya Diyabet Günü" Ülkemizde de çeşitli etkinliklerle diyabet ve bakımı konusunda bir kez daha dikkatleri çekmiştir. Birçok ulusal ve yerel medya organları da konuyu çeşitli şekillerde dile getirmiştir." Bu bağlamda,

1. Ülkemizde 18 yaş altı kaç diyabetli çocuk bulunmaktadır?
2. Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Endokrinolojisi ve Diyabet Bilim Dalı Başkanı Şükrü Hatun'un "Dünya Diyabet Günü" nedeniyle dikkat çektiği kan şekeri ölçüm çubuklarının eczaneler yerine medikal firmalardan peşin olarak temin edilmesi düşük gelirli hastaların bakımlarında çeşitli sorunlara yol açmaktadır. Hastaların sağlığı düşünüldüğünde en olumsuz sonuç da günde en az 4 ölçüm yapılması gerekirken hastaların ve hasta ailelerinin kan şekeri ölçüm çubuğu almamayı tercih etmeleridir. Bu konunun çözümü için Hatun'un önerisi "Bütçe Uygulama Talimatnamesine kan şekeri ölçüm çubuklarının heyet raporu ve reçeteye dayanarak ayda 100 adet olmak üzere eczanelerden ilaç gibi alınmasının sağlanması konusunda bir madde eklenmesi"dir. Bu konuda Sağlık Bakanlığı'nın girişimleri nelerdir?
3. Türkiye'de sosyal güvence kapsamında olmayan kaç diyabetli çocuk vardır?
4. Sosyal güvencesi olan diyabetli çocukların asgari ihtiyaçlarının ilgili sosyal güvenlik kuruluşlarınca heyet raporuna dayanarak karşılandığı bilinmektedir. Ancak sosyal güvencesi olmayan yoksul ailelerin diyabetli çocuklarının bakımı için Sağlık Bakanlığı bu aileler ve çocuklarının bakımı için ne yapılmaktadır?
5. Yeşil kart sahibi aileler çocuklarının tedavisi için kullandıkları sarf malzemelerini Yeşil Kart ile ödeyemiyorlar. Yeşil kart sahipleri eczanelerden insülin alabildikleri halde kan şekeri ölçüm çubuklarını alamıyorlar. Etkili insülin tedavisi için düzenli kan şekeri ölçümünün mutlak bir gereklilik olduğu birçok araştırma ile ortaya konmuş iken diyabet hastaları içerisinde en dezavantajlı bu grup için Sağlık Bakanlığı'nın politikası nedir ve ne gibi önlemler alınmıştır?
6. Diyabet hastalığı bilinçli bir tedaviyi gerektirmektedir. Sağlık Bakanlığı'nın diyabet hastalarına ve ailelerine yönelik bakım bilinci ile ilgili çalışmalar var mıdır?
7. ABD'de tüm Avrupa ülkelerinde 18 yaş altı tüm diyabetli çocukların insülin ihtiyaçları ücretsiz karşılanmaktadır. Türkiye 1991 yılında imzaladığı "St.Vincent Deklarasyonu" ile diyabetli çocukların devlet güvencesinde olduğunu tahakkuk etmiştir. Sağlık Bakanlığı'nın dar gelirli ailelerin çocuklarının insülin ve acil tedavi gereksinimlerini ücretsiz karşılamak için bir girişimi var mıdır?
8. Türkiye'de diyabetli hastaların yaşam kalitelerinin artırılması için Sağlık Bakanlığı ne yapmaktadır?
9. Ulusal Diyabet Programı çerçevesinde hazırlanan yönetmelik gereği açılması öngörülen diyabetli hastaların tedavi ve bakımı için gerekli yeni diyabet merkezleri ve hasta okullarının açılması planlanmakta mıdır?

CEVAPLAR

Cevap 1-

Ülkemizde 18 yaş altı yaklaşık 15.000 diyabetli çocuk bulunmaktadır.

Cevap 2-

Bilindiği üzere, hak sahipleri ile bunların kanunen bakmakla yükümlü bulunduğu aile fertlerinin muayene, tetkik, tahlil, tedavi, ilaç ve sarf malzemelerine ait giderlere ilişkin usul ve esaslar SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı için Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, aktif çalışan devlet memuru ve Yeşil Kart sahipleri için Maliye Bakanlığının Resmi Gazete’de yayımladığı Tebliğler esas alınarak, yayımlandığı yıl içinde geçerli olmaktadır. Buna göre; 2007 yılı için geçerli olan Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sağlık Uygulama Tebliği ve Maliye Bakanlığı Tedavi Yardımına İlişkin Uygulama Tebliği 25.05.2007 tarih ve 26532 sayılı Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Tebliğlere göre kan şekeri ölçüm çubuklarının heyet raporu ve reçeteye dayanarak sözleşmeli eczanelerden temin edilmesi sağlanmıştır.

Cevap 3,4,5,7-

3816 sayılı “Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşılanması Hakkında Kanun” un kapsam başlıklı 2 inci maddesi gereği yeşil kart hamili kimselerin ayakta yapılan tedavileri ile yine ayakta yazılan ilaç bedelleri kapsam dışı olduğundan “şeker ölçüm çubukları” karşılanmamaktadır. Ancak Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Destek Fonu’nun 31.01.2005 tarih ve 1262 sayılı yazılarında, Yeşil Kart kapsamı dışında kalan; “Ayakta tedavilerinde gerekli, kolostomi torbası, oksijen konsantratörü, oksijen tüpü, solunum cihazları, **şeker ölçüm cihazı** gibi tıbbi araç ve cihaz bedelleri” nin ikamet ettikleri mahaldeki sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarınca karşılanacağı belirtilmektedir.

Bu kapsamda sosyal güvencesi olmayan diyabet hastalarının tedavi bedelleri başvuruları halinde ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca yapılmaktadır.

Ayrıca 5510 sayılı Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile birlikte 18 yaş altı tüm nüfus sosyal güvence kapsamına alınmıştır.

Cevap 6, 8, 9-

Ülkemizde diyabet hastalığına ilişkin ulusal düzeydeki faaliyetler, 1992 yılında uluslararası diyabet programının başlatılmasında ilk adım kabul edilen ve 1989 yılında yayınlanan St. Vincent Deklarasyonunun imzalanmasını takiben başlamıştır.

Bulaşıcı Olmayan Hastalıkları Önleme Programı Ulusal Eylem Planı doğrultusunda çalışmalar sürdürülmektedir. Diyabetin tedavisi, hastalara verilen bakım kalitesinin yükseltilmesi, hastalığa bağlı işgücü kayıplarının azaltılması ve sağlık politikalarımıza daha gerçekçi yön verebilmek amacıyla çalışmalar yapılmaktadır.

Diyabet hastalığına ilişkin olarak planlanan “Çağdaş Diyabetes Mellitus Yönetim Projesi” kapsamında “Endokrinoloji ve Metabolizma Merkezleri ve Diyabet Hizmet Birimleri Yönetmelik Taslağı” hazırlanmış olup, ayrıca düzenli veri tabanı çalışma programı oluşturulmaktadır.

Ulusal Diyabet Kontrol Programı ile ülke genelinde mümkün olduğunca hızlı bir şekilde diyabet riski olan kişi sayısının saptanması ve önleyici tedbirlerin alınması, hastalara sunulan hizmetin tüm basamaklarda etkinleştirilmesi, hastaların yaşam kalitesinin

yükseltilmesi, diyabete yönelik araştırmaların desteklenmesi, toplumun bilgilendirilmesi ve sağlık personeli ile hastaların eğitilmesi amaçlanmıştır.

Birinci basamak sağlık kuruluşlarında ihtiyaç doğrultusunda Diyabet Ünitelerinin kurulması sağlanmıştır. Birinci basamaktaki bu ünitelerde sağlık hizmeti sunan profesyonellere (hekim, hemşire, ebe) öncelikle diyabetin yönetimi konusunda eğitim verilmiştir. Standart tanı ve tedavi kılavuzları hazırlanmış ve bu standart kılavuzlar ile hasta muayeneleri yapılmaktadır. Sağlık personeli, hasta ve halk için eğitim materyalleri hazırlanmıştır.

Bu merkezler daha sonra obezite ve lipideminin de bu hastalıklarda önemli rol oynaması üzerine Diyabet Obezite ve Hipertansiyon Merkezleri olarak birleştirilmiştir. Bu merkezler aracılığı ile erken teşhis ve tarama hizmetlerinin yaygınlaştırılması planlanmaktadır. Halen 15 merkezde yürütölen bu çalışmalar ölkö geneline yaygınlaştırılacaktır.

İlginiz için teşekkür ederim.